EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 4.7.2006
KOM(2006) 360 lopullinen

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

EU:n kalastusalan kestävyyden edistäminen kestävän enimmäistuoton avulla

{SEK(2006) 868}

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

EU:n kalastusalan kestävyyden edistäminen kestävän enimmäistuoton avulla

1. Johdanto 3

2. Kestävän enimmäistuoton edut 4

2.1. Pienenevien kalakantojen saaminen kasvuun 4

2.2. Kalastusalan taloudellisen tilanteen parantaminen 6

2.3. Kalastusalan kaupan taseen parantaminen 6

2.4. Vähennetään saaliiden poisheittämistä ja muihin kuin kohdelajeihin kohdistuvia vaikutuksia 6

3. Miten parannuksiin päästään? 6

3.1. Yleinen lähestymistapa 6

3.2. Muutokset ekosysteemeissä 7

3.3. Pitkän aikavälin suunnitelmat 8

4. Sopeuttamisprosessin hallinnointi 9

5. Mitä seuraavaksi? 10

6. Päätelmät 11

LIITE A Ote Johannesburgin kestävän kehityksen huippukokouksessa vuonna 2002 hyväksytystä täytäntöönpanosuunnitelmasta 12

1.

JOHDANTO

Euroopan kalastusalan taloudellista suorituskykyä voitaisiin parantaa huomattavasti, jos liikakalastus lopetettaisiin vähitellen. Tämä toisi kalastusalalle taloudellista hyötyä, sillä kustannukset alenisivat, saaliit paranisivat, kalastus muuttuisi kannattavammaksi ja saaliita heitettäisiin vähemmän pois.

Kalastusalan saaminen kannattavaksi edellyttää selkeästi sitä, että kalavaroja käytetään kestävästi. Vasta tämän jälkeen mahdollisuudet voidaan käyttää täysimääräisesti hyväksi. Tämän vuoksi yhteisö onkin viime aikoina keskittynyt kalastuksenhoidossa uhanalaisimpien kantojen elvyttämiseen. Vaikka monien kaupallisten kantojen tila vaatii edelleen elvyttämistoimenpiteitä, on tullut aika hoitaa Euroopan kalataloutta eri tavalla, pyrkien onnistumisiin sen sijaan, että pelkästään yritettäisiin välttää epäonnistumisia.

Yhteisö ja sen jäsenvaltiot tekivät Johannesburgin kestävän kehityksen huippukokouksessa (syyskuussa 2002) kansainvälisen poliittisen sitoumuksen pitää kannat sellaisella tasolla tai palauttaa ne sellaiselle tasolle, jolla voidaan varmistaa kestävä enimmäistuotto. Pyrkimyksenä on saavuttaa nämä tavoitteet uhanalaisten kantojen osalta kiireellisesti ja viimeistään vuonna 2015 (liite A).

Karkeasti sanottuna kestävä enimmäistuotto merkitsee suurinta tuottoa, joka on mahdollista saada vuosi toisensa jälkeen. Sille on luonteenomaista kalastuskuolevuuden pysyminen tasolla, jonka turvin kanta keskimäärin pysyy sen suuruisena, että kestävään enimmäistuottoon päästään.

Edellä kuvatun lähestymistavan toteuttamiseksi tässä tiedonannossa vahvistetaan uudet poliittiset suuntaviivat yhteisön kalastuksenhoidolle suuntaamalla sitä nopeammin kohti pitkän aikavälin hoitojärjestelmää, jossa keskitytään siihen, miten meren elollisten luonnonvarojen tuotantopotentiaalia voidaan Euroopassa hyödyntää parhaiten vaarantamatta tulevien sukupolvien mahdollisuuksia hyödyntää näitä luonnonvaroja. Tällöin noudatetaan täysin yhteisen kalastuspolitiikan laajempaa tavoitetta taata talouden, ympäristön ja sosiaalisten tekijöiden osalta kestävät edellytykset elollisten vesiluonnonvarojen hyödyntämiselle.

Tämä suuntaus olisi myös nähtävä osana pyrkimyksiä ottaa vähitellen käyttöön ekosysteemipohjainen hoitotapa, mikä on myös yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteena. Se on myös osa hiljattain hyväksytyssä Euroopan meristrategiassa kannatettuja yhdennettyjä lähestymistapoja[1] ja valmistelutöitä, joilla halutaan luoda EU:n meripolitiikka. Komissio esittää ajallaan lisäehdotukset, joilla täydennetään asianmukaisesti kaikkien kestävän kehityksen huippukokouksessa annettujen sitoumusten täytäntöönpanoa.

Hyödyt voidaan saavuttaa ainoastaan, jos kalastusta rajoitetaan siirtymäkauden ajan. Tämän vuoksi on tarpeen tehdä harkittuja päätöksiä muutosvauhdista, ja on hyvin tärkeää, että ne, joihin päätökset vaikuttavat, ovat päätöksenteossa mukana. Taloudellinen tuki, esimerkiksi Euroopan kalatalousrahastosta tehdyn ehdotuksen mukainen tuki, auttaisi lieventämään tällaisista rajoituksista aiheutuvia sosiaalisia ja

[1] KOM(2005) 505.

taloudellisia vaikutuksia, ja tukea on annettava siirtymäkauden ajan ennen kuin täyteen taloudelliseen hyötyyn päästään.

Tässä tiedonannossa esitetään yhteisön lähestymistapa siihen, miten kestävään enimmäistuottoon perustavaa kalastuksenhoitoa tulisi harjoittaa. Lisää taustatietoa EU:n kalakantojen nykyisestä liikakalastuksesta ja niistä mahdollisista hyödyistä, joita voidaan saada kestävään enimmäistuottoon perustavan kalastuksenhoidon harjoittamisesta EU:ssa, on saatavilla tähän tiedonantoon liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa[2].

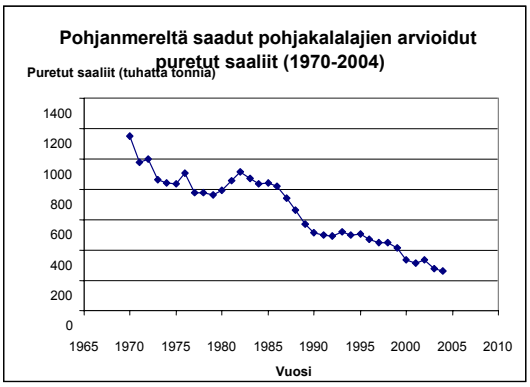
2. KESTÄVÄN ENIMMÄISTUOTON EDUT

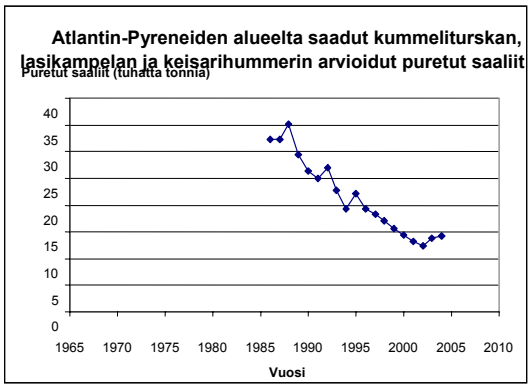
2.1. Pienenevien kalakantojen saaminen kasvuun

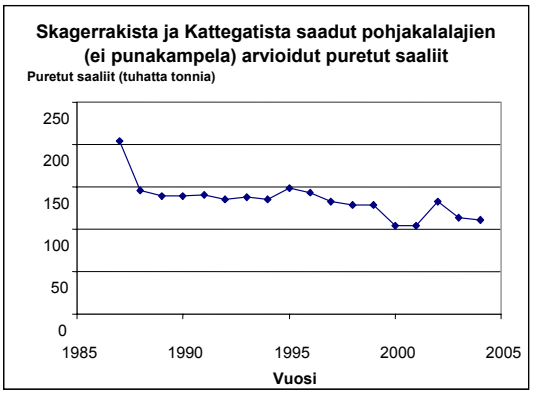
Vaikka joidenkin kantojen, kuten sillin/silakan ja makrillin, saalismäärät lähenevät kestäviä tasoja, monien lähellä pohjaa elävien Euroopan kalakantojen saaliit ovat pienentyneet huomattavasti viime vuosikymmenien aikana (kuvio 2.1). Kalastusmäärät ovat kerta kaikkiaan ylittäneet kantojen tuotantopotentiaalin.

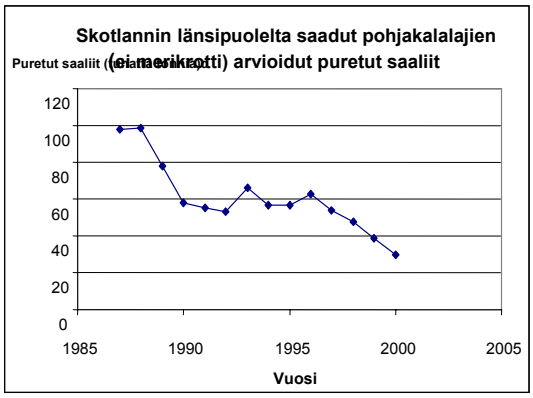
Komissio katsoo, että kestävään enimmäistuottoon perustuvat kalakantojen hoitojärjestelmät auttavat tämän suuntauksen muuttamisessa päinvastaiseksi. Tällaisten hoitojärjestelmien avulla voidaan varmistaa, etteivät kalakannat romahda, ja lisäksi kalakannat pääsevät kehittymään suuremmiksi. Näin saadaan lisättyä kalastusmahdollisuuksia samalla kun kustannukset alenevat ja yksikköarvo kasvaa. Näin kalastusala pääsee vaurastumaan. Kun kalakannat kasvavat, saadaan puskuri ympäristöseikoista johtuville muutoksille, joita tapahtuu kantaan vuosittain liittyvien nuorten kalojen määrässä.

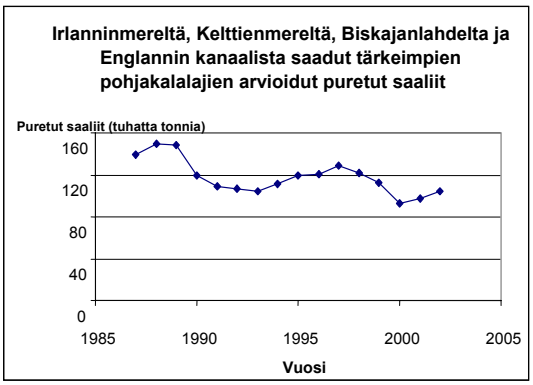
[2] Komission tiedonannon tekninen taustamateriaali ”*Implementing sustainability in EU fisheries through maximum sustainable yield: a strategy for growth and employment*”. Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, SEC N:o (2006)868

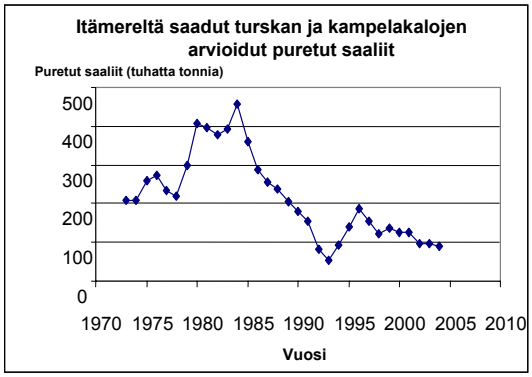


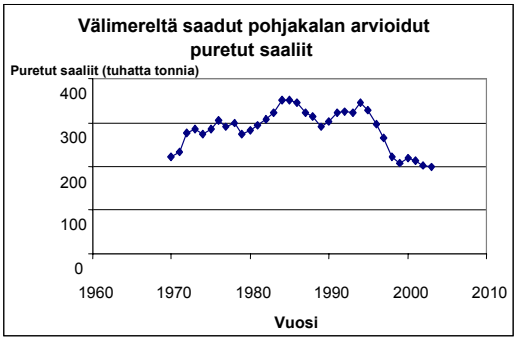












Kuvio 2.1. Pohjakalalajien arvioidut puretut saaliit yhteisön eri vesialueilla. Lähde: ICES:n arviot, paitsi FAO Välimeren osalta.

2.2. Kalastusalan taloudellisen tilanteen parantaminen

Kun kalastusta harjoitetaan kestävän enimmäistuoton tasolla, kalastusalan kustannukset alenevat ja alan saama voitto lisääntyy, sillä kunkin kalatonnin pyytämiseen tarvitaan pienempää pyyntiponnistusta (samalla liitännäiskustannukset, esimerkiksi polttoainekustannukset, alenevat). Jäsenvaltioiden ja kalastuksesta elantonsa saavien on helpompi tehdä valintoja, koska kalaa voidaan pyytää enemmän ja kalastusala vaurastuu.

2.3. Kalastusalan kaupan taseen parantaminen

Tuonti aiheuttaa yhteisön kalastusalalle huomattavia kilpailupaineita. Noin 60 prosenttia yhteisössä kulutetusta kalasta on tuontikalaa. Suhteessa tuodaan vielä enemmän pohjakalalajeja (vähärasvaisia kaloja). Viime vuosina on tuotu yli 10 miljoonaa tonnia kalaa vuosittain.

Jos kalakantoja hoidetaan lähellä kestävän enimmäistuoton tasoa, saadaan kilpailuetua tarjonnan vakaudesta (saatavuus voidaan taata) ja korkeasta laadusta (tuotekäsittelyyn kannattaa investoida, koska pitkän aikavälin näkymät ovat vakaammat).

2.4. Vähennetään saaliiden poisheittämistä ja muihin kuin kohdelajeihin kohdistuvia vaikutuksia

Kalastuskuolevuuden vähentäminen on paras ratkaisu saaliiden poisheittämisen aiheuttamiin ongelmiin. Kaloja heitetään pois, koska ne on pyydetty liian pieninä, niiden arvo on liian vähäinen tai niitä ei ole pyydetty sopivassa kiintiössä.

Kun kalastetaan kestävän enimmäistuoton tasolla, saaliissa on enemmän isoja ja arvokkaampia kaloja. Jokaista purettua kaupan pidettävää kalatonnia kohtaan heitetään pois aiempaa vähemmän kalaa.

Kaupallisten lajien kalastaminen voi usein häiritä elinympäristöjä ja haitata muita lajeja, muun muassa delfiinejä ja pyöriäisiä. Kalastuskuolevuuden vähentäminen nykyiseltä tasolta kohti kestävän enimmäistuoton tasoa pienentää tällaisten muiden kuin kohdelajien sivusaaliita.

3. MITEN PARANNUKSIIN PÄÄSTÄÄN?

3.1. Yleinen lähestymistapa

Jotta kalat voivat kasvaa suuremmiksi ja ovat pyyntihetkellä arvokkaampia ja saalis on suurempi, mereltä pyydettävän kalan osuutta on vähennettävä[3]. Alussa tämä merkitsee saaliiden pienentämistä, mutta kantojen tervehtyessä saaliit kasvavat kestävällä tavalla.

---

[3] Tätä mitataan tavallisesti vuotuisena kalastuskuolevuutena, joka on vuoden aikana pyydetyn kalan määrä jaettuna kyseisen vuoden aikana kalastettavissa olevalla keskimääräisellä kalakannalla. Tämän muuttujan tekniseen kuvaukseen kestävän enimmäistuoton osana voi tutustua tähän tiedonantoon liitetyssä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa.

Yritykset elvyttää kalakantoja ilman pitkän aikavälin strategiaa ovat riskialttiita ja vaikeasti toteutettavissa. Kalapopulaatioita on vaikea mitata, ja vaikka kalastuksella on kaikkein huomattavin vaikutus kalakannan tilaan, myös muilla tekijöillä, kuten ympäristötekijöillä ja nuorten kalojen määrällä, on oma vaikutuksensa. Kalastuksenhoidossa on keskityttävä kestävyyteen ja vakauteen sekä pyrittävä suhteuttamaan kalastus kannan tuotantokapasiteettiin. Tähän voidaan päästä asteittain vähentämällä kalastusalusten määrää tai niiden harjoittamaa pyyntiponnistusta.

Jotta kalastajat saisivat kannasta kestävän enimmäistuoton, kullekin kannalle on parhaiden saatavilla olevien tieteellisten lausuntojen perusteella määriteltävä tavoitetaso, jolla sitä pitäisi kalastaa. On myös päätettävä, millaisia vuotuisia mukautuksia tämän tavoitteen saavuttamiseksi on tehtävä. Päätökset on pantava täytäntöön yhteisen kalastuspolitiikan puiteasetuksessa säädettyjen pitkän aikavälin suunnitelmien avulla.

Kun komissio laatii ehdotuksia pitkän aikavälin suunnitelmiksi, se ottaa huomioon useita eri välineitä, kuten suurimpien sallittujen saaliiden (TACit) vuotuiset tarkistukset ja pyyntiponnistuksen tarkistukset. Lisäksi se soveltaa varovaisuusperiaatetta. Tarpeen mukaan hyödynnetään myös teknisiä toimenpiteitä, kuten kalastuskieltoalueita tai aluksella säilytettävien pyydysten rakennetta koskevia asetuksia.

Pitkän aikavälin suunnitelmia, myös määriä ja liitännäistoimenpiteitä, on periaatteessa tarpeen tarkastella uudelleen ekosysteemien ja ympäristön muuttuessa ajan myötä.

3.2. Muutokset ekosysteemeissä

On hyvin epävarmaa, kuinka ilmasto- ja säämuutokset vaikuttavat meriekosysteemeihin. Vaikka nämä muutokset ja muut ympäristötekijät voivat epäilemättä vaikuttaa kalakantoihin, kalastuksella on usein merkittävin vaikutus. Kun kalakantoja kalastetaan vähemmän, ne kestävät ekologiset muutokset paremmin.

Jos kalakantoja pyritään hoitamaan tavalla, jolla saavutetaan kannan tavoitekoko, kalastusalan toimintaan on tehtävä huomattavia muutoksia, jos tapahtuu ympäristömuutoksia, jotka halutaan tasapainottaa lyhyellä aikavälillä. Tämä aiheuttaisi kestämätöntä epävakautta kalastusalalle, ja parempi lähestymistapa onkin kalastaa vakaalla ja kestävällä tasolla[4].

Kun kalastuskuolevuus pienenee ja kannat elpyvät, saadaan enemmän tietoa. Pitkän aikavälin hoitotavoitteita onkin tarkistettava, jotta ekosysteemeistä ja niiden tuotantopotentiaalista saadut uudet tiedot voidaan ottaa huomioon.

On tärkeää saada meriekosysteemit pysymään tasapainossa. On hyvin riskialtista kalastaa liikaa jotain tiettyä lajia siinä tarkoituksessa, että toisesta lajista saataisiin parempia saaliita. Näin taloudellinen toiminta muuttuu riippuvaisemmaksi vähäisemmistä resursseista ja kannoista tulee herkemmin uhanalaisia.

---

[4] Komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa kuvataan tällaisen kalastusmenetelmän etuja.

Kun kalastetaan kaikkia ekosysteemin lajeja, saalismäärien olisi tavallisesti oltava vähäisempiä kuin määrien, jotka vastaavat kestävää enimmäistuottoa pitkällä aikavälillä. Joskus samalla kalastusmatkalla pyydetään useampia lajeja (sekakalastus). Jottei sivusaaliita pyytämällä vahingossa harjoitettaisi liikakalastusta, joihinkin pitkän aikavälin suunnitelmiin saattaa olla tarpeen sisällyttää lisätoimenpiteitä (esimerkiksi pyydyksiin tehtävät muutokset, kalastuskieltoalueet ja -kaudet).

3.3. Pitkän aikavälin suunnitelmat

Pitkän aikavälin suunnitelmien olisi oltava keskeinen väline, kun tätä uutta lähestymistapaa pyritään toteuttamaan. Komission mielestä suunnitelmat olisi laadittava seuraavalla tavalla:

- asianomaisten alojen, eli kalastajien, kuluttajien ja muiden sidosryhmien, kuuleminen olisi varmistettava;
- suunnitelmien on pohjauduttava puolueettomiin tieteellisiin lausuntoihin;
- ehdotettujen toimenpiteiden taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät vaikutukset on otettava asianmukaisesti huomioon;
- suunnitelmissa on määriteltävä kalastuksen tavoitetaso ja keinot, joilla tämä taso vähitellen saavutetaan – biomassan määrää ei pitäisi pyrkiä säätelemään;
- suunnitelmissa olisi myös pyrittävä pienentämään kalastuksen haitallisia vaikutuksia ekosysteemiin;
- jos saaliiksi tavallisesti saadaan eri kalakantoja samanaikaisesti, suunnitelmiin olisi sisällytettävä teknisiä toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että kaikkia kantoja kalastetaan tavoitetasojen mukaisesti;
- suunnitelmiin voidaan myös sisällyttää mahdollisuus kalastaa joitakin kantoja alle kestävän enimmäistuoton, jotta muiden kantojen tuottavuutta voidaan lisätä;
- suunnitelmissa asetetuissa tavoitteissa ei tulisi ottaa huomioon, millaisessa biologisessa tilassa kanta on suunnitelman tullessa voimaan, mutta suunnitelmissa voidaan edellyttää säilyttämistoimenpiteiden tiukentamista, jos kanta on uhanalainen;
- jos tietojen puutteen tai muiden tekijöiden vuoksi tieteellisissä lausunnoissa ei pystytä arvioimaan määrällisesti toimia, joita tarvitaan kestävään enimmäistuottoon johtavien olosuhteiden luomiseksi, suunnitelmiin olisi sisällytettävä tarkoituksenmukaiset ohjeet;
- suunnitelmia ja niiden tavoitteita olisi tarkasteltava säännöllisesti uudelleen.

4. SOPEUTTAMISPROSESSIN HALLINNOINTI

Yhteisö ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet kestävään enimmäistuottoon pääsemiseen. Meidän on nyt päätettävä, millaisessa aikataulussa pyrimme tähän tavoitteeseen ja kuinka tätä siirtymäprosessia hallinnoidaan. Se, kuinka hyvin onnistumme tämän uuden lähestymistavan soveltamisessa, riippuu hyvin paljon siitä, millaiset valmiudet kalastusalalla on kansallisella tasolla sopeutua uuteen tilanteeseen.

Sen jälkeen, kun on hyväksytty pitkän aikavälin suunnitelmat, joissa asetetaan riittävät kalakantoihin liittyvät tavoitteet, jäsenvaltioiden on päätettävä, millaisessa aikataulussa ne pyrkivät näihin tavoitteisiin ja kuinka siirtymäprosessia hallinnoidaan. Muutosprosessiin voidaan omaksua kaksi erilaista kattavaa lähestymistapaa.

1. Ensimmäinen lähestymistapa on keskittyä taloudelliseen tehokkuuteen vähentämällä kalastuskapasiteettia, investointeja ja kalastusalan työpaikkoja niin, ettei ylitetä kestävän enimmäistuoton kalastustasoa. Saaliit olisivat isompia, kalastuslaivastot pienempiä, kalastajia työllistyisi vähemmän (jalostustoiminnan työpaikat saattaisivat tosin lisääntyä rannikolla), kalastus olisi kannattavampaa ja kalastusalan lainsäädäntö yksinkertaisempaa ja hallinnollisesti kevyempää. Joissakin kalastuksissa ja jäsenvaltioissa on pulaa ammattitaitoisista kalastajista, joten kalastuslaivastojen koon supistamisesta aiheutuvat yhteiskunnalliset vaikutukset saattaisivat tällöin jäädä vähäisemmiksi.

2. Toinen lähestymistapa olisi säilyttää työllisyys nykyisellä tasolla, mutta hintana olisi taloudellinen tehottomuus. Laivaston koko säilytettäisiin ennallaan mutta kalastustehokkuutta alennettaisiin pienentämällä alusten pyyntikapasiteettia (esim. rajoitettaisiin alusten kokoa, tehoa tai pyydyksiä) tai rajoittamalla merelläolopäiviä. Jotkin jäsenvaltiot ovat jo turvautuneet näihin välineisiin, ja yhteisö on kolmen viime vuoden aikana rajoittanut merelläolopäiviä useiden pohjakalalajien kalastuksessa. Nykyiseen tilanteeseen verrattuna kokonaissaaliit kasvaisivat, kalastuslaivastojen sääntelyä kiristettäisiin ja työllistyminen ja alusten toiminta olisivat useammin osa-aikaista. Kalastus olisi kuitenkin kannattavampaa, sillä saalistasot säilyisivät ennallaan mutta erilaiset kustannukset (esim. polttoainekustannukset) alenisivat. Jos siirryttäisiin pienimuotoisempaan kalastukseen ja kalastustehokkuus alenisi, tuotto saattaisi myös kasvaa, mutta työllistymiseen merellä kohdistuisi vähemmän suoria vaikutuksia. Työllisyys saatetaan pystyä säilyttämään nykyisellä tasolla, jos kalastustoimintaa supistetaan ja siirrytään vähemmän pääomaa vaativiin kalastusmuotoihin.

Ensimmäinen näistä lähestymistavoista merkitsisi kansallisten laivastojen kapasiteetin vähentämistä. Komissio pitää tätä kaikkein helpoimmin valvottavissa olevana kalastuksenhoitotoimenpiteenä. Kumpaa tahansa lähestymistapaa sovelletaankin, muutoksia on helpompi hallinnoida, jos ne tapahtuvat asteittain, joten prosessin käynnistäminen pian on tärkeää.

Taloudellisen strategian valitseminen kalastusalalle on kansallinen päätös. Jäsenvaltiot päättävät kalastusmahdollisuuksien jakamisesta kansallisella tasolla[5]. Yhteisön tärkein tehtävä tässä yhteydessä on tarjota kalastuksenhoitokehys liikakalastuksen lopettamiseksi asteittain. Yhteisö voisi myös tukea kalastusalan rakennemuutoksia nykyisestä Kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineestä (KOR) ja ehdotetusta Euroopan kalatalousrahastosta. Näistä välineistä voidaan tukea kalastusalusten mukauttamista tai lunastamista, kalastajien uudelleenkoulutusta ja taloudellisen toiminnan lisäämistä sekä varsinaisen pyyntitoiminnan ulkopuolisilla kalatalousaloilla että kokonaan kalatalousalan ulkopuolella.

Vaikka jäsenvaltioiden tehtävä onkin valita taloudellinen strategia, komissio haluaa huomauttaa, että päätyminen muihin ratkaisuihin kuin alusten poistamiseen kalastuskäytöstä on aiemmin aiheuttanut ongelmia täytäntöönpanon valvonnan ja yhteiskunnallisen hyväksyttävyyden osalta: liian suuren kalastuslaivaston säilyttäminen on vaikeaa, jos sitä ei voi hyödyntää.

Ennen kuin kalastuksenhoitoa ryhdytään muuttamaan merkittävissä määrin, näiden muutosten taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia olisi luonnollisesti tarkasteltava. Kullakin laivastolla on aivan omat erityispiirteensä eri jäsenvaltioissa ja eri kalastuksissa. Tämän monimuotoisuuden vuoksi ei voida tehdä yleistä yhteiskunnallista ja taloudellista arviointia. Tämän sijaan komissio ehdottaa alueellista ja kutakin kalastusta koskevaa lähestymistapaa, jota hahmotellaan seuraavassa jaksossa. Neuvostolle tarjotaan mahdollisuus tarkastella kunkin kalastuksen strategiaa komission vaikutusarvioinnin ja alueellisten neuvoa-antavien toimikuntien lausuntojen perusteella.

5. MITÄ SEURAAVAKSI?

Komissio ehdottaa seuraavien vuosien aikana pitkän aikavälin suunnitelmia, joiden tavoitteena on saada kaikkien tärkeimpien kalakantojen kalastus yhteisön vesillä sellaiselle tasolle, jolla päästään kestävään enimmäistuottoon. Jos kantoja hoidetaan yhdessä yhteisön ulkopuolisten maiden kanssa, yhteisö pyrkii kehittämään samaan tavoitteeseen tähtääviä yhteisiä hoitojärjestelyitä.

Suunnitelmat laaditaan yhdessä pyydettäville kalakantaryhmille.

Niiden laatimisessa ovat keskeisiä seuraavat periaatteet:

a) valmistellessaan ehdotuksiaan komissio kuulee aktiivisesti alueellisia neuvoa-antavia toimikuntia;

b) komissio arvioi riittävällä tavalla suunnitelmien vaikutuksia läheisessä yhteistyössä asianomaisten alueellisten neuvoa-antavien toimikuntien kanssa;

c) pitkän aikavälin suunnitelmissa kalastustoimintaa vähennetään ohjelmoidusti lähinnä mukauttamalla suurimpia sallittuja saaliita ja pyyntiponnistusta sekä lisäksi toteuttamalla tarvittaessa teknisiä toimenpiteitä;

---

[5] Asetuksen (EY) N:o 2371/2002 20 artiklan 3 kohta.

d) suunnitelmissa voitaisiin esimerkiksi rajoittaa sitä, missä määrin kalastusmahdollisuuksia voidaan muuttaa vuodesta toiseen; koska suunnitelmilla halutaan varmistaa vakaa ja sujuva siirtymävaihe, niihin voidaan sisällyttää ennalta määriteltyjä toimenpiteitä, joita sovelletaan tietyissä olosuhteissa;

e) pitkän aikavälin suunnitelmat olisi tarkistettava noin viiden vuoden välein;

f) toimenpiteet, joilla pyritään varmistamaan suunnitelmien tehokas noudattaminen, ovat erottamaton osa tätä prosessia;

g) pitkän aikavälin suunnitelmiin sisällytetään tarpeen mukaan merkkipylväät, joiden avulla mitataan, kuinka suunnitelmassa on edistytty kohti kestävän enimmäistuoton saavuttamista.

Prosessin täytäntöönpanossa komissio asettaa etusijalle kalastuksen, jossa on tuettu erityistä lähestymistapaa alueellisten neuvoa-antavien toimikuntien välityksellä, ja kalastuksen, jossa siirtyminen kohti kestävää enimmäistuottoa voi tuoda nopeimman suojelullisen ja taloudellisen hyödyn.

Kestävään enimmäistuottoon tähtäävien kaikenkattavien pitkän aikavälin suunnitelmien laatiminen vie aikaa. Kun pitkän aikavälin suunnitelmista tehdyistä ehdotuksista neuvotellaan, on tarpeen varmistaa, että yhteisön vuotuisissa kalastuksenhoitopäätöksissä otetaan huomioon vuodeksi 2015 asetettu tavoite eikä ainakaan hankaloiteta sen saavuttamista.

Ensimmäisenä askeleena yhteisön olisi hyväksyttävä kalastuksenhoitosuunnitelmat, joita sovelletaan vuodesta 2007 lähtien ja joilla varmistetaan, ettei lisätä niiden kantojen kalastusta, joita jo kalastetaan liikaa.

Prosessi ei rajoita muita toimenpiteitä, esimerkiksi elvyttämissuunnitelmia, joihin ryhdytään varovaisuusperiaatteen mukaisesti, jotta lyhyellä aikavälillä vähennettäisiin riskiä kantojen ehtymisestä.

6. PÄÄTELMÄT

Kalastus on luontaisesti riskialtista, ei vähiten sen vuoksi, että meriekosysteemit ovat kovin vaihtelevia. Viime vuosikymmenten aikana harjoitettu jatkuva liikakalastus on ehdyttänyt kantoja, pienentänyt saaliita ja lisännyt pyyntikustannuksia. Tämän seurauksena kalastajat ovat joutuneet alttiiksi tarpeettomille riskeille ja heille on aiheutunut turhia kustannuksia. Kalanpuute on täytynyt korvata kalaa tuomalla tai viljelemällä.

Tilanteeseen voidaan – ja pitäisi – puuttua. Komissio kantaa vastuunsa laatimalla parhaisiin tieteellisiin lausuntoihin perustuvia järkeviä ehdotuksia alan sidosryhmiä laajalti kuultuaan. Se kehottaa jäsenvaltioita ja kalastusalaa antamaan oman panoksensa tähän prosessiin. Kestävän kehityksen huippukokouksessa annettujen sitoumusten noudattaminen tarjoaa kalastusalalle turvallisemman, vähemmän riskialttiin ja kannattavamman toimintaympäristön.

LIITE A
Ote Johannesburgin kestävän kehityksen huippukokouksessa vuonna 2002 hyväksytystä täytäntöönpanosuunnitelmasta

31. Kestävään kalastukseen pääsemiseksi tarvitaan seuraavia toimia kaikilla tasoilla:

a) Kantojen säilyttäminen tasolla, jolla päästään kestävään enimmäistuottoon, tai palauttaminen tälle tasolle. Pyrkimyksenä on saavuttaa nämä tavoitteet uhanalaisten kantojen osalta kiireellisesti ja mahdollisuuksien mukaan viimeistään vuonna 2015.

b) Yhdistyneiden Kansakuntien tai tapauksen mukaan alueellisten asiaa koskevien kalastussopimusten tai -järjestelyjen ratifioiminen tai niihin liittyminen ja niiden tehokas täytäntöönpano ottaen erityisesti huomioon hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä ja hoitoa koskevien, 10 päivänä joulukuuta 1982 tehtyyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimukseen sisältyvien määräysten täytäntöönpanosta tehdyn sopimuksen sekä aavan meren kalastusalusten kansainvälisten suojelu- ja hoitotoimenpiteiden noudattamisen edistämisestä vuonna 1993 tehdyn sopimuksen.

c) Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön vastuullista kalatalloutta koskevan vuoden 1995 toimintaohjeen täytäntöönpano ottaen samalla huomioon toimintaohjeen 5 artiklassa tarkoitetut kehitysmaiden erityisvaatimukset. Kyseisen järjestön asiaa koskevien kansainvälisten toimintasuunnitelmien ja teknisten ohjeiden täytäntöönpano.

d) Sellaisten kansallisten ja tapauksen mukaan alueellisten toimintasuunnitelmien kiireellinen laatiminen ja täytäntöönpano, joilla toteutetaan Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön kansainväliset toimintasuunnitelmat, erityisesti kalastuskapasiteetin hallinnon kansainvälinen toimintasuunnitelma vuoteen 2005 mennessä sekä laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen estämiseksi, vastustamiseksi ja poistamiseksi laadittu kansainvälinen toimintasuunnitelma vuoteen 2004 mennessä. Kalastusalusten tehokas seuranta ja valvonta ja tähän liittyvä raportointi ja toimeenpano, myös lippuvaltion toimesta, jotta edistettäisiin laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen estämiseksi, vastustamiseksi ja poistamiseksi laadittua kansainvälistä toimintasuunnitelmaa.

e) Asianomaisten alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen kannustaminen ottamaan asianmukaisesti huomioon rannikkovaltioiden oikeudet, velvollisuudet ja edut sekä kehitysmaiden erityisvaatimukset, kun pyritään jakamaan hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen kalavaroja aavalla merellä ja talousvyöhykkeillä, samalla kun otetaan huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen asiaa koskevat määräykset sekä hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä ja hoitoa koskevien, 10 päivänä joulukuuta 1982 tehtyyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen sisältyvien määräysten täytäntöönpanosta tehty sopimus.

f) Sellaisten tukien poistaminen, joilla edistetään laitonta, ilmoittamatonta ja sääntelemätöntä kalastusta sekä liikakapasiteettia, samalla kun saatetaan loppuun ponnistelut, joihin Maailman kauppajärjestössä (WTO) on ryhdytty sen kalastusalan

tuista antamien sääntöjen selkeyttämiseksi ja kehittämiseksi, ottaen huomioon kyseisen alan merkitys kehitysmaille.

g) Kehitetään avunantotoimien koordinointia ja kumppanuutta kansainvälisten rahoituslaitosten, kahdenvälisten järjestöjen ja muiden asianmukaisten sidosryhmien välillä, jotta kehitysmaat, erityisesti vähiten kehittyneet maat, pienet saarikehitysvaltiot ja siirtymätalousmaat, voivat kehittää kansallista, alueellista ja alueiden sisäistä infrastruktuurin ja yhdennetyn hallinnon kapasiteettiaan sekä kestävää kalastusta.

h) Vesiviljelyn, myös pienimuotoisen vesiviljelyn, kestävän kehityksen tukeminen, kun otetaan huomioon sen kasvava merkitys elintarviketurvalle ja taloudelliselle kehitykselle.